

בבית המשפט העליון

רע"א 10216/17

לפני: כבוד הרשמת שרית עבדיאן

המבקש: אלי בצלאל זיו

נ ג ד

המשיבה: עיריית ירושלים

בקשה למחיקת הליך

בשם המבקש: עו"ד משה אזולאי; עו"ד דורון לנגה

בשם המשיבה: עו"ד איתמר שיינין

החלטה

1. האם ניתן לראות בפסק דין שהומצא על-ידי מערכת בית המשפט לכתובת דואר אלקטרוני והוכתר כ"פרוטוקול" כהמצאה כדין? שאלה זו התעוררה בבקשה שבפניי, לסילוק על הסף של בקשת רשות הערעור שבכותרת. הבקשה הועברה לטיפול עקב חילופים בלשכת הרשמים.

2. עסקינן בבקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 26.11.2017 (ע"א 5777-09-17, כבוד השופטים א' דראל, ע' זינגר ו- ח' מאק-קלמנוביץ). לפסק הדין קדם דיון שנערך באותו יום במעמד הצדדים, אשר בסיומו החליט בית המשפט המחוזי כי התיק יידחה לעיון וכי פסק הדין יישלח לצדדים. בפועל, פסק הדין נכתב בהמשך לפרוטוקול הדיון. למחרת, ביום 27.11.2017, נשלח לכתובת הדואר האלקטרוני של בא-כוח המבקש, המוגדרת במערכת ככתובת להמצאה, מסמך שכותרתו "פרוטוקול" ושכלל בסופו גם את פסק הדין.

3. בקשת רשות הערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי הוגשה ביום 31.12.2017, היינו למעלה מ-30 יום לאחר משלוח פסק הדין כאמור. המשיבה עותרת למחיקתה בטענה כי נפל איחור בהגשתה, שכן לשיטתה יש לראות את משלוח פסק הדין לתיבת הדואר האלקטרוני של בא-כוח המבקש כהמצאה בהתאם לדרך הקבועה בתקנה 497ג(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: התקנות). משכך, טוענת המשיבה, המועד האחרון להגשת בקשת רשות ערעור על פסק הדין הוא יום 27.12.2017.

4. בא-כוח המבקש טוען כי אכן ביום 27.11.2017 התקבל מסמך בכתובת הדואר האלקטרוני האמורה, אשר הוכתר כ"פרוטוקול". לטענת בא-כוח המבקש, נוכח כותרתו של המסמך ובהתחשב בכך שיום קודם נערך דיון בבית המשפט המחוזי, הוא סבר בתום לב כי מדובר בפרוטוקול הדיון שהתקיים ביום 26.11.2017. בשים לב לכך שהעתק מפרוטוקול הדיון נמסר לו כבר בתום הדיון, הוא לא פתח את הקובץ המצורף. משכך, לטענתו, לא ניתן לראות במשלוח המסמך כהמצאה כדין. עוד טוען המבקש כי רק ביום 10.12.2017 למד כי ניתן פסק דין וזאת בעקבות כתב בי-דין אחר ששלחה אליו המשיבה, ואז צפה בפסק הדין לראשונה, כפי שעולה גם מדו"ח הצפיות בפסק-הדין במערכת "נט-המשפט". לעמדת בא-כוח המבקש יש למנות את המועד להגשת בקשת רשות ערעור מתאריך זה, ולחילופין עותר הוא להארכת המועד להגשת בקשת רשות הערעור עד למועד בו הוגשה בפועל.

5. לאחר שעיינתי בבקשה, בתגובה לה ובשאר החומרים שבפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום להורות על מחיקת בקשת רשות הערעור על הסף.

6. תקנה 497ג(1) לתקנות מסדירה את אופן המצאתו של כתב בי-דין אלקטרוני באמצעות בית המשפט כך:

"על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי בית המשפט לשלוח לתיבת הדואר שבכתובת דואר אלקטרוני או בכתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני שנמסרה לבית המשפט לפי תקנות משנה (א) או (ד), הודעה בדבר קיומו של כתב בי-דין במערכת הממוכנת הכוללת קישור לכתב בי-הדין, שפתיחתו תתאפשר באמצעות מנגנון הזדהות מאובטח (להלן – ההודעה); שלח בית המשפט הודעה כאמור, יראו את כתב בי-הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעת השליחה כפי

שמופיעים בשעון פנימי שבמערכת המחשוב של בתי המשפט המכויל על פי כללים מקובלים.

7. מסופקני אם ניתן לראות באופן משלוח פסק הדין לידי המבקש כ"המצאה כדין". אחת מתכליות כללי ההמצאה הקבועים בדין היא להבטיח כי כל שלב וכל פעולה בהליך השיפוטי יהיה בידיעתם של הצדדים לו, וכי מרוץ התקופה לנקיטת הליך משפטי בידי בעל דין יחל מעת שהומצא לידיו כדין כתב בי-דין הרלוונטי, שאם לא כן עלולה זכותו הדיונית להיפגע (ראו: רע"א 1415/04 טרביאן נ' טרביאן פ"ד נט(2) 440, 444-445 (2004)).

8. האפשרות המוסדרת בתקנות להמצאת כתבי די-דין באמצעים אלקטרוניים משקפת את המציאות היומיומית בה מסמכים נשלחים באופן תדיר באמצעות הרשת ותכתובות אלקטרוניות. לאופן המצאה זה יתרונות רבים הגלומים, בין היתר, במהירות המשלוח, בוודאות היחסית של הגעת המסמך ליעדו וביכולת התיעוד והמעקב. תקנה 497ג(1) קובעת, כי המצאת כתבי די-דין בדואר אלקטרוני תאפשר למי שביקש שכתובתו תשמש לצורך כך בהתאם לתקנה 497ג(א) או למי שביקש מצידו להמציא לבית המשפט כתב בי-דין אלקטרוני כהוראת תקנה 497ג(ד). אדם המבקש כי כתבי די-דין ישלחו אליו באמצעות הדואר האלקטרוני מעיד על עצמו כי אמצעי זה זמין עבורו לצורך קבלת מסמכים והוא מקובל עליו ככלי להמצאה, בעוד האפשרות להמציא כתבי די-דין למי שמבקש להגיש מסמכים לבית המשפט באופן אלקטרוני נעוצה בהדדיות הראויה בה יש לנקוט בעניין זה.

9. אכן, על פי לשון תקנה 497ג(1) לתקנות די במשלוח ההחלטה לכתובת הדואר-האלקטרוני, המוגדרת ככתובת להמצאה, על מנת שזו תיחשב להמצאה כדין המתניעה את מרוץ הימים להגשת ההליך הערעורי. יחד עם זאת, מקום בו הכותרת של הודעת הדואר האלקטרוני או של המסמך שנשלח במסגרתה נותנים רושם שגוי באשר לתוכנו של המסמך, ספק בעיני אם ניתן לראות במשלוח זה כהמצאה לפי תקנה 497ג(1) לתקנות. פרשנות אחרת של תקנה 497ג(1) תהיה מנוגדת לתכלית דיני ההמצאה – הבאת ההליכים בדיון לידיעת הצדדים, ויש בה כדי לפגוע פגיעה שאינה ראויה בזכויותיו הדיוניות של מי שהיא נשלחה אליו. דומה כי נסיבות המקרה דגן מדגימות זאת היטב. משעה שהמסמך שנשלח לבא-כוח המבקש הוכתר כפרוטוקול ובהתחשב בכך שהדיון בבית המשפט המחוזי נערך יום לפני שליחתו, הנחתו של בא-כוח המבקש כי מסמך זה כולל את פרוטוקול הדיון בלבד ולא פסק דין נראית לי

סבירה. קביעה כי יש לראות במשלוח זה המצאה כדין עלולה לפגוע בזכויותיו הדיוניות של המבקש.

10. מכל מקום, אף אם אקבל את טענת המשיבה כי יש לראות ביום 27.11.2017 כמועד המצאת פסק הדין, אני סבורה כי בנסיבות דנן יש להיעתר לבקשה להארכת מועד להגשת בקשת רשות הערעור. זאת, בשים לב לכך שהמסמך שנשלח לבא-כוח המבקש באמצעות הדואר האלקטרוני לא נשא את הכותרת "פסק דין"; לאור פרק הזמן הקצר – ארבעה ימים בלבד – שחלף בין המועד האחרון להגשת הבקשה לרשות הערעור לבין מועד הגשתה בפועל; ונוכח הודעת המבקש לבית המשפט השלום מיום 18.12.2017, כי הוא שוקל הגשת בקשת רשות ערעור לבית משפט זה, באופן המפחית מאינטרס ההסתמכות של המשיבה. אני סבורה כי בנסיבות אלה יש כדי להוות "טעם מיוחד" המצדיק את הארכת המועד להגשת בקשת רשות הערעור עד למועד הגשתה בפועל.

11. נוכח האמור, הבקשה לסילוק ההליך על הסף מחמת איחור בהגשתו נדחית. המשיבה תישא בהוצאות המבקש בגין בקשה זו בסך של 1,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ד באלול התשע"ח (4.9.2018).

שרית עבדיאן

ר ש מ ת